

Péter János beszéde az ENSZ-ben

● New York (MTI)

Az ENSZ jubileumi közgyűlésének csütörtök délelőtti ülésén a felszólalások sorát Libanon képviselője nyitotta meg, majd Julius Nyerere, Tanzánia elnöke mondott beszédet. Ezután Lopez Bravo spanyol külügyminiszter, Bongo gaboni államelnök és Libéria képviselőjének felszólalása következett.

A délutáni — magyar idő szerint esti — ülés Abdul Rahman malaysiai miniszterelnök-helyettes beszédével kezdődött, majd ezután került sor Péter János magyar külügyminiszter felszólalására. A délutáni ülés Mohszem el-Aini jemeni miniszterelnök felszólalásával fejeződött be.

Az Egyesült Nemzetek alapításának huszonötödik évfordulóján — mondotta bevezetőjében Péter János — a Magyar Népköztársaság tapasztalatainak összegzésével négy kérdésre szeretnék egyszerű és világos — más társadalmi rendszerű és más történelmi múltú ország képviselői számára is kifejező — feleletet adni.

— **Hogyan változott világunk a huszonöt év alatt? Mi változott a háború és béke esélyei szempontjából?**

— vetette fel az első kérdést a magyar külügyminiszter.

Összefoglalva, így fejezték ki a változások: a második világháború után eltelt huszonöt évben sikerült elhárítani a harmadik világháború sokféle veszélyét, s ma a háború végleges kiküszöbölésének a lehetőségei között, ugyanakkor a termonukleáris háború veszélyei közepette élünk.

Hogyan lehet a veszélyeket csökkenteni és sikeres tárgyalásokat folytatni? — fejtette a továbbiakban Péter János. — A döntő feltétel a Szovjetunió és az Egyesült Államok viszonyának javítása. A különleges felelősséggel bíró két fő hatalom közvetlen tárgyalásait kellene eredményessé tenni. Ennek útját az egyengetné, ha az öt atomhatalom egymáshoz való viszonya úgy javulna, hogy mind az öten részt vehetnének a fegyverkezési verseny csökkentésére, a termonukleáris háború veszélyének kiküszöbölésére, a háborús konfliktusok okainak megszüntetésére irányuló tárgyalásokban.

Mi most Európában — mondotta ezután — kedvező előjelek között törünk előre a béke és a biztonság megszilárdításáért. De tudjuk, hogy Európa kölcsönhatásban van az egész világgal és viszonyainak aránylag kedvező alakulása nem homályosítja el éberségünket a más világrészek, más jellegű konfliktusai iránt.

Úgy tűnik, az Egyesült Államokban sincs olyan felelős vezetői kör, amelyik feltételezné, hogy Délkelet-Ázsiában katonai győzelmet arathat. A békés rendezés reális körvonalai is kezdenek kibontakozni.

Világos, hogy Laoszra, Kambodzóra azért terjedtek ki a hadműveletek, a párizsi tárgyalások azért nem haladnak előre, mert Saigóban az Egyesült Államok kormánya nem engedi érvényesülni a koalíciós kormány létrehozására irányuló törek-

ezek ellenére fő feladata betöltése tekintetében sok a bizonytalanság, a félreértés és a vita.

Mindezt legjobban ez a jubileumi közgyűlés jellemzi. Sokan nagy várakozással tekintettek a huszonötödik közgyűlés jubileumi tanácskozása elé, de sokat vártak attól is, hogy a jubileumi ülésszak idején alkalmat kapnak a tagországok kormányai képviselőik megbeszéléseire, sok vitás kérdés személyes megbeszélésére és a megoldások előkészítésére. Az előjelek szerint a várakozásokból nem minden valósul meg. Vannak, akik ezért sajtóságos felelősséget hordoznak.

Ha az Egyesült Államok kormánya a mostani idők előtt és alatt nem foglalkozott volna az úgynevezett erópolitika restaurációjának a kísérletével, akkor a jelenlegi ülésszak több és nagyobb eredményekhez vezethetett volna.

Péter János ezután megemlítette az ENSZ-tagországok számának emelkedését, a Kínai Népköztársaság az NDK, az NSZK, a koreai és a vietnami nép képviselőinek hiányát, majd foglalkozott Magyarországnak negyedszázados fejlődésével.

A negyedik kérdésünk, hogyan tovább?

— mondotta beszédének befejező részében Péter János. — Tudatában kell lennünk annak, hogy az ENSZ olyan tagállamok közössége, amelyek között áthidalhatatlan ellentmondások vannak.

Az emberiség előtt álló alternatíva: termonukleáris háború, vagy békés egymás mellett élés, azaz a vitás kérdések rendezése viszonylag békés utakon.

A Magyar Népköztársaság abban a tudatban vesz részt az ENSZ jövőjének egyengetésében, a többi tagállammal együtt, hogy segítse a termonukleáris háború veszélyének eloszlatását, és segítse a népek kölcsönös megértését, békés, boldog jövőjének erősítését.

Szovjet repülőgép eltérítése

● Ankara (AFP)

A török kormány elhatározta, hogy haladéktalanul visszazolgáltatja a Szovjetunióhoz a csütörtökön Batumi és Szuhomi között Törökországba eltérített repülőgépet és annak utasait — jelentette be az ankarai külügyminisztérium szóvivője.

Utasították a trabzoni hatóságokat, hogy a legrovidebb időn belül fejezzék be a történetek kivizsgálását.

Nem tűnik ki egyértelműen a szóvivő közléséből, hogy Törökország a két légialkozót is — akik megölték a stewardessét és megsebesítették az AN-24-es gép két pilótáját is — kiadja-e. A szóvivő csupán annyit mondott, hogy őket szándékos emberölés és három utas megsebesítésének vádjával őrizetbe vették Trabzonban.

Vámosy Éva ária- és dalestje

A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Szegedi Tagozatának két igen tehetséges növendéke szép sikerű hangversenyt adott az intézet nagytermében. **Vámosy Éva** (ének) két Brahms-dallal nyitotta meg a műsort, amelyet Debussy fiatalkorú oratóriumának egyik áriája követett. Kulturált éneke, nemes hangja és gondosan kidolgozott dinamikai ellentétei különösen a második, szünetdellyel átfűtött Brahms-dalban érvényesültek. A szünet után egy Weber- és bravórosan előadott Donizetti-ária után, **Illés Mihály** közreműködésével két

Elnökválasztó népszavazás

● Kairó (MTI)

Az előzetes adatok szerint hétmillió 700 ezer egyiptomi választópolgár járult az úrnákhöz csütörtökön, hogy megválasszák az elhunyt Nasszer elnök utódját, az EAK új elnökét. Az elnökválasztó népszavazást, amelyen igennel és nemmel lehetett szavazni, imponáló rend, fegyelem és szerveztség jellemezte. A szavazás reggel 8 órakor kezdődött és délután 5 órakor ért véget.

Nyomban öt óra után megkezdődött a szavazatok összeszámolása és a választási eredmények országos összesítése. Kairói megfigyelők szerint Anvar Szadatot óriási többséggel megválasztották az EAK elnökévé. A referendum hivatalos végeredményét és részletes adatait pénteki sajtóértekezletén ismerteti Goma belügyminiszter. A megválasztása esetén az új köztársasági elnök szombaton leteszi az esküt a nemzetgyűlésben.

Lehűlés után csekély enyhülés

Európa időjárása a hét közepén két ellentétes irányú légáramlás hatása alá került. A kontinens nyugati részén uralkodóvá vált délnyugati-déli áramlás vette szárnyára a trópusi meleg levegőt, az északi-északkeleti viszont a Szovjetunió területeiről indította el a hideg légtömegeket. Az utóbbiak egyik ága hazánk felé kanyarodott és jutott a hideg levegőből a Kárpát-medencébe is.

Az időjárás változása már szerdán is érződött, de az igazi, jelentős lehűlés csütörtökön következett be. Ezen a napon kora délután is a Feriegven 5, a Meteorológiai Intézet budai székházának környékén 6-6,5, Debrecenben pedig 9 fokig

Harang és helikopter

Tegnap délelőtt érdeklődők százi figyelték Vásárhelyen egy katonai helikopter harangmentő munkáját. A közelmúltban leégett városi toronyból emelte le gépével az ügyesen manőverező pilóta a megrepedt harangot. A helyreállítandó toronyba újat öntet a város, ezt pedig emléktárgyul a Kossuth téren helyezik majd el.

NAPI KISLEXIKON

a takarékszövetkezetekről

A Szegeden és nagyobb városokban lakók számára alig ismert a szövetkezeteknek ez a formája.

● **Fogalma?**

Elsősorban a falusi lakosság pénzintézete. Tevékenysége az önszegély és kölcsönös segítségnyújtás elvén alapszik.

● **Feladata?**

A tagok és a lakosság megtakarított pénzét gyűjti össze, és ebből nyújt kölcsönt a rászorulóknak. Foglalkozik még biztosítási tevékenységgel, totó-lottó értékesítéssel, valamint békekölcsön-kötvények beváltásával.

● **Szövetkezeti jellege?**

Munkáját a tagság személyes anyagi érdekelttségére építi. Azonos elvén alapszik, mint más gazdasági feladatokat ellátó szövetkezetek. Irányítását a tagok sorából választott igazgatóság végzi, működését pedig ugvancsak a tagok közül választott felügyelő bizottság ellenőrzi.

● **Előnye?**

A szövetkezeti tagság szempontjából az, hogy helyben vagy lakóhelyükhöz közel vehetik igénybe a szükséges pénzügyi szolgáltatásokat. Olyan szerv, melyet maguk igazgatnak, melynek ők a tulajdonosai. Így jól ismerik egymás és a közösség gondjait is.

● **Csongrád megyében?**

Huszonhárom takarékszövetkezet működik, betétkapcsolatuk meghaladja a 250 millió forintot. A tagság ebből 70-80 millió forint kölcsönt vesz igénybe éventénként. A szegedi iktásban 15 takarékszövetkezet áll a lakosság rendelkezésére.

KÉPERNYŐ

A versegi krónikásasszony

Ritka érdekes dokumentumműsort sugárzott a televízió szerdán este, amikor bemutatta **A versegi krónikásasszony** című képsort.

Hogy tulajdonképpen ki is ez a **Márton Pálné**, aki a mindennapi kapálás, házimunka után esténként falujának, **Versegnek** mai történelméről írja? Látszólag minden sem különbözik a község más asszonyaitól: szikár, agyondolgozott, nehezen

szóló, akárcsak azok. És mégis, mennyivel más, mennyivel több, mennyivel teljesebb, egészségesebb ember, mint sok más vele élő. Mennyivel többre képes a hasonlóképp kendős, kötényes szomszédasszonyainál!

Márton Pálné ugyanis íróvá — pontosabban: **történelemíróvá** — növesztette magát. Valami megmagyarázhatatlan parancsra elkezdte írni egymás alá a Versegről meg a versegiekéről szóló sorokat, s ezt olyan igénnel, ízléssel, tehetséggel tette, hogy hamarosan könyvvé álltak össze írkalapjai. Eddig összesen két kötet jelent meg a neve alatt, s újabb kettő már készen várja a kinyomtatást. Ilyen szenvedélyes, ilyen nagyra, szépre törekvő asszony Márton Pálné, s a televízió filmjéből is ilyennek ismertük meg. Jó volt tehát látni a róla — tisztelettel, mértéktartó fegyvellemmel — forgatott tekercset, s jó volt hallani a róla szóló — ugvancsak megbecsüléssel teli — monológokat.

Egészében véve: **teljes és méltó képet** rajzolt a versegi krónikásasszonyról a televízió. Éppen olyan teljes és méltó, amelyet megérdemel.

Dr. Nagy István

NEM-ZET-KÖZI

ÉPÜLETGÉPESZETI ÉS ÉPÜLETSZERELÉSI

kiállítás és vásár

NYÍLT A BNV TERÜLETÉN

a 25-ös, 26-os és 32-es pavilonban

Megtekinthető:

1970. október 15-25 között,

a hét minden napján 9 órától 18 óráig.

Bp. 837